וגזין עיצוב | גליון 31 | דצמבר 2015

Marin Volus

0

elemento Total Look

בדירה תל אביבית עוצרת נשימה [45]

12 9771565056009

המעצב הספרדי הצבעוני חיימה חיון מציג את "פנטסטיקו" – תערוכה בה מוזמנים הצופים לקחת את עבודותיו למקומות שיבחרו, במין עולם משחקים משעשע של הגדולים. "שטוח תלת מימדי", של סטודיו בייקרי, בוחנת דו– שיח מתמשך עם החומר וחקירה של האופנים בהם נוח לו להתנהג. תערוכות חדשות / יעל אה יובל

ידיעה על תערוכת יחיד לחיימה חיון במזיאון העיצוב הייתה בהחלט מרעישה. נכון שמול כל החדשות היומיות הדרמטיות קשה לרכש כאן, אז אולי דווקא בהקשר הוה. תערוכה כדולה של מעצב על מקורי.

בעל טביעת יד מזוהה. אשר מצליח להיות סטנוני וגם משעשע – היא חדשה מפתיעה, וכאמור, משמחת, שמה של התערובה "פנטסטיקו", משקף את חוכנה, שרוח של יצירחיות ודמיון שורה עליו. גם דברי הפתיחה של חיון, שהניע לפתיחת התערוכה בחזלון דיבר לפני הפתיחה הרשמית עם העחונות, שיקפו עולם העיצוב. לפני הפתיחה הרשמית עם העחונות, שיקפו עולם העיצוב. כשהוא מחויך ונינוח ובלבוש מוקפר אך נונשלנטי, והוא אמר לנו בערך כך: "הכי חשוב לי שתיתו. איני רואה את עולם העיצוב. כשהוא מחויך ונינוח ובלבוש מוקפר אך נונשלנטי, נוא אמר לנו בערך כך: "הכי חשוב לי שתיתו. איני רואה את עולם העיצוב, נמציע לכם הוא אמר לנו בערך כך: "הכי חשוב לי שתיתו. איני רואה את עולם העיצוב כשהוא מחויך ונינוח ובלבוש מוקפר אך נונשלנטי, נוא מכי מופר מיפורים באמצעות העבודות שאני יוצר, ומציע לכם ולקהל לקחת אותן למקומות שאתם בוחרים. העיקר הוא שהעבודות יעוררו בכם תחושה – אהבה או רתיעה – ובלבד שהן ננעו בכם".

ההנאה כולה שלכם

הדיבור הזה על תחושות של מתבונן, על מקומן המרכזי של אסוציאציות חופשיות של הצופים ועל הרעיון של הנאה ושעשוע מהיצירות שלו, קצת כמו במגרש משחקים של "גדולים",

רימון גרעיני מסט סוכריות קריסטליות. חיימה חיון (צילום: איתי בנית)

היימה חיון ליד החיצב "התחרות (צילום: בן קלמר)

הולם לגמרי את אופייה של התערוכה. הירידה אליה ממפלם הכניסה של המוזיאון מזמנת הפתעה גדולה ביותר ממובן אחד. למשל, מערכת שחמט ענקית. שכליה בגודל אדם ועשויים פורצלן לכן בוהק בעיטורים ייחודיים בעבודת יד. המשחק הזה הוצב לפני כמה שנים בכיכר טרפלגר בלוגרוו. כחזיתה של "הגלריה הלאומית" הבריטית, בהזמנת העירייה. חיון סיפר כי קיבל הזמנה לעצב עבודה, שתוצג בכיכר הנודעת ותסמל את הניצחון הבריטי כראשותו של האדמירל נלסוו על צבאות צרפת וספרד. "המחשבה הראשונה שעלתה בדעתי הייתה על האמטרטניה הבריטית שניצחה, ובאופן טבעי חשבתי

על שחמט", סיפר, והוסיף כי חשב שיש משהו מאוד בריטי בכלי המשחק - מלכות ומלכים, צריחים, סוסים כול -והוא עצמו הוסיף להם מוטיבים משלו, אילא שעיבוד הרעיון למיצב של ממש חייב אותו לבחינה של עוד פרמטרים, ובראשם - הדאגה לעמידותו ולאפשרות לנייד אותו. כך חומן הכלים, ובתחתיתם הותקנו גלגלים נסחרים קטנים, שמייד נורמים לנו לחשוב איך הסיעו שם את נורמים לנו לחשוב איך הסיעו שם את הכלים בנשם הלונדוני.

היצירה הבאמת מופלאה הזאת תופסת כמעט את כל שטחה של הגלריה התחתונה, וכנקודת מפגש ראשונה עם עבודתו של חיון - היא עושה רתשם כביר, גם מבחינת תוכנה וגם בוכות

המוכשר הזה, מחזמן לוויטרינה שבשולי הגלריה – שם פרוסות כמה מהסקיצות שלו, המלמדות איך התגלגלו רעיונות וקיבלו צורה ותוכן.

בגלריה שבקומה השנייה. שהיא הנדולה במוזיאון, מוצנות שאר יצירות התערוכה. וכאן החוויה מורכבת יותר. העושר והניוון הולמים בך, ואתה מתחיל לפסוע לאט. לקרוא את ההסברים ליד העבודות, ולאט לאט לגלות ש"העבודה" רבה וקצת קשה להסתדר. המוצגים הרבים פרוסים בחלל ותלויים על כל הקירות מסביב, והם כולם מרתקים. צבעוניים. בוהקים ומקוריים. אלא שבלי הדרכה והרבה סבלנות או החלטה להסתפק בחלק מהתערוכה, עלול הצופה להרגיש שקשה לו להכיל את כל העושר: שטיחי קיר עתירי פרטים. ומולם צלחות פורצלן ומסכות, כמו עתיקות, השואבות מתרבויות קדומות. ובמרכז נמצא שולחן שחור גדול ומאוד יוצא דופן, שנראה כאילו הורכב מהמון שולחנות קטנים ברגמים ניאומטריים ואמורפיים. המורכבים על סונים שונים של רגליים, והכל מאוחד ליחידה כוהקת. בציפוי לכה של רב-אומן המייצר פסנתרים. באחת מפינות החלל המואר מוצג מיצב גדול למדי וצבעוני, פרי מחקר בשיתוף פעולה עם חברת הקריסטל בקרה - שהוא מיזוג בין החומר הקרמי למיכלי הקריסטל כאמצעותו בחן את השתקפויות האור שנוצרו בעקבות המיזוג. ויש גם גירסה משעשעת ללימחינה. גם היא מצופה כשחור בוהק, ועוד שטיחים שהדמויות הארוגות בהם פנטסטיות לנמרי, ולא רחוק משם – גינה של קקטוסים. חזירים ובעלי כנף מפורצלן וזהב, ונם, איר לא, סדרה של כיסאות לבנים של מעצב העל, ובהם כיסא גדנדה, כורסת נוחות. כיסא בהשראת "דניש" וגם דנח בנוסח בריטי ועוד ועוד. בקיצור, קצת יותר מדי לביקור אחד של מי שמבקש, כהמלצת חיון, להקשיב לסיפור העומד מאחורי כל מוצג. כאן אולי החקום להבהיר שהתערוכה לא נבנתה לחללי מוזיאון העיצוב, אלא הגיעה ממוזיאון כרונינגר שבהולנד, ולפיכך צריך היה להתאים אותה לחללים, ולוה, כאמור, יש מחיר, לכו מומלץ בזאת - בהחלט ללכת ולחוות את המוצגים. כל אחד בקצב שלו. לא מוכרחים להספיק הכל. העיקר שתיהנו. ועוד מילה - לכו

ליצן עם מראה (Bosa). היימה היון (צילום: איתי בנית)

הביצוע המוקפד והכל כך חגיגי שלה. לא רחוק משם, אולי בעצם קרוב מדי, אבל אלו כנראה אילוצי השטח, מוצנת עוד עבודה רבת קסם - כיסא נדנדה בדמות תרנגול ירוק שיצר חיון לפני שנתיים. "זה היה תהליך משחקי, שבו ניסיתי לשחזר את המפגש הראשון שלי עם סוס הנדנדה, ומכיוון שבבית שלי לא היה מקום לסום. ותרנגול רגיל פחות ענייו אותי. עשיתי תרנגול ירוק". המימדים המיוחדים שהעניק לתרנגול הזה, עיצוב פרטיו, וכמובן צבעו העו. משאירים את הצופה מרותק, ולפעמים אף עולה הרצון לעשות סיבוב על הפסל/משחק הזה. מי שמבקש להעמיק קצת ולהתבונן בתהליכי העבודה של המעצב הספרדי

לרגע לבדוק עוד כיסא נדנדה חביב על

סגלגלה, כאילו להסביר לנו שהטארש יכול להיות הסיפור שבאמת מעניין.

ישיבת מהפח

חיון. הפעם הוא לובש דמות של נקניקיה

באותו מוזיאון, בקומת הכניסה שבה

שוכנת מעבדת העיצוב הקטנה, מוצגת

"שטוח תלת מימד". תערוכה ששונה בכל

מובן מ"פנטסטיקר"- ובראש ובראשונה, בדגש הבולט כאן על התהליך, מדובר בתרומה חדשה שהתקבלה לאחרונה לאוסף המוזיאון, הכוללת פריטים מסדרת ההריטים NOM של סטודיו בייקרי, המיזם הוקם ב-2009 על ידי זוג המעצבים גילי קוצ'יק ורן אמיתי, שהכירו בזמן לימודיהם במחלקה לעיצוב תעשיתי בבצלאל, ואת

הפרויקט הראשון המשותף שלהם הם פיתחו לסדרה, שחלקה, כאמור, מוצג במוזיאון וכולל דנמים של כיסאות ושרפרפים, לדברי המעצבים העניין המרכזי בפרויקט הוא טכנולוגיית הייצור המיוחדת שפיתחו, כאשר כל אוביקט במו מפריסה אחת של פח אלומיניום שנתחך בלייזר ולאחר מכן מכופף לצורה סופית. הקונספט מאחורי התהליך הזה

בוחן עבודה המשלבת בין שני ערכים סותרים לכאורה - תכנון מוקפד וחופש יצירתי. "פיתוח הפרויקט היה לדו-שיח מתמשר עם החומר וחקירה של האופנים שבהם 'נוח לו' להתנהג באופן טבעי. וזאת בלי לכפות על החומר צורה, אלא למצוא את הדרכים הנכונות להפעיל כוח באמצעות מעיכה, קיפול או קימוט", מסבירה קוצ'יק. לפעמים התברר במהלך העבודה שהחומר לא התקמט במקום שתוכנן לו, וכך, תוך כדי שימת לב לתגובות החומר, נעשה הפיתוח ממודל למודל עד למציאת פריסת הקיפול הסופית. הסדרה שיצר זוג המעצבים הצעירים הוצגה לראשונה בשבוע העיצוב במילאנו ב-2010. חברת העיצוב הנודעת קפליני האיטלקית רכשה את זכויות הייצור של הסדרה, וב-2012 נכנסה לקו הייצור. התערוכה הקטנה שלהם במוזיאון העיצוב מזמנת מין ביקור ב'אחורי הקלעים" של העבודה לקראת המוצר הסופי - תהליך רעיוני, חומרי ומעשי. שכולל התלבטויות, בריקות, ניסיונות והידוקים בדרך אל המוצר הסופי, שנראה במבט ראשון פשוט ונטול יומרות, אבל עונה על שלל ערכים עיצוביים המצופים מכיסא מוצלח - קליל, פשוט וברור, ובעיקר אחד כזה שנעשה בלי מאמץ בכלל.

Yaelyuval89@gmail.com

מיצב סדרת הרהיטים NOM של סטודיו בייקרי (צילום: בן קלמר)

